

Fredsakademiets beretning for 2015-2016

Af Holger Terp

Anton Aggernæs bisættelse

Først og fremmest deltog jeg i humanisten og ateistens Anton Aggernæs smukke bisættelse i et overfyldt blomsterdækket kapel, den 17. marts 2016. Anton ville god livskvalitet for alle. Anton lærte jeg at kende i sin tid i forbindelse med Fredskommissionen af 1998, hvor han fra Læger mod kernevåben havde deltaget Fredsbevægelsens Koordineringsgruppes månedlige møder. Fredskommissionen var en ide om at lave mere holdbare sikkerhedspolitiske løsninger end den traditionelle oprustning, vi forestillede os, den officielle forsvarskommission ville anbefale. Det var Anton der formulerede Fredskommissionens titel: Elskværdig sikkerhed. Ideen var helt ny. At løfte elskværdighed fra det personlige plan til international politik og sikkerheds-politik. Anton Aggernæs var et par år senere stiftende medlem af Det danske fredsakademi. Selv om Anton var meget aktiv i en lang række faglige, politiske og idealistiske organisationer, fandt han altid tid til at deltage i Fredsakademiets månedlige bestyrelsesmøder, indtil sygdom fik ham til at trække sig ud af bestyrelsen. Jeg skal sent glemme den julefrokost, hvor Anton troede, at bestyrelsen var blevet aktiv i afholdssagen og derfor havde taget sin egen flaske snaps med.

Æret være hans minde.

Den allerstørste aktuelle og fremtidige trussel mod en god livskvalitet er truslerne fra kernevåben.

Anton havde med sig i bagagen til Fredsakademiet en omfattende og dengang helt aktuel viden om kernevåben og deres skadelige virkninger for mennesker og miljøet som han underviste mig i. En af hans boggaver på området var murstenen, Nuclear Wastelands: A Global Guide to Nuclear Weapons Production and Its Health and Environmental Effects, som Internationale Læger mod kernevåben havde udgivet i 1995. Hermed havde Anton lagt grundstenen for mit senere arbejde med kernevåben og atonvåbenforsøg, blandt andet i min dokumentation af de amerikanske atomvåbenfabrikkers historie og miljødelæggelser fra 1941 og fremefter. De vigtigste nye publikationer indenfor disse områder registreres rundt om i Fredsakademiets hjemmeside og alle online tilgængelige publiceringer gemmes i et elektronisk bibliotek som for øjeblikket indeholder et par tusinde titler.

I Fredsakademiets landebeskrivelser er der en håndfuld opslag om kernevåbenbesiddende stater som er kædet sammen, således, at det er nemt at skaffe sig et overblik over både den aktuelle og historiske udvikling inden for emneområdet. Aktuelle stater med atomvåben, kernevåben er: Frankrig, Indien, Israel, Kina, Nordkorea, Pakistan, Rusland, Storbritannien og USA.

John Avery har fortsat skrevet gode artikler og publiceret flere antologier i løbet af beretningsåret. Se: <https://human-wrongs-watch.net/2016/03/15/peace/>

Geografi ; natur og klima ; demografi ; historie ; krige ; kultur ; film ; musik ; politik ; politiske partier ; forsvar ; kernevåben ; fredsbevægelser ; sociale bevægelser ; religion ; sociale forhold ; uddannelse og økonomi.

Israels våbenhandel

Israelske våbenfabrikker, våbenhandel og våbentransporter. / Israeli weapon factories, arms trade and transport / Les fabricques d'armes, le commerce des armes et de transport / Las fábricas de armas, tráfico de armas y transporte / Waffenfabriken, Waffenhandel und Verkehr.

Staten Israel er siden den kolde krig tid medlem af atomvåbenklubben: Israelske kernevåben.

Militæruddgifter / Military expenditure

Lande med en militær byrde på mere end 4 procent af bruttonationalproduktet (BNP) i 2014 eller i år med seneste tilgængelige data. / Countries with a military burden over 4 per cent of gross domestic product (GDP) in 2014 or in year of most recent available data. Trends in World Military Expenditure, 2014. / Sam Perlo-Freeman, et al. SIPRI Fact Sheet, 2015

Arms Transfers to the Middle East. / Sam Perlo-Freeman. SIPRI Background Paper, 2009.

Human Rights in Countries of Concern.
Human Rights and Democracy: The 2014 Foreign & Commonwealth Office Report Presented to Parliament by the Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs.
London: Foreign and Commonwealth Office, 2015.

Fabrikker:

Turning 'swords into silicon chips': the Israeli homeland security industry and making of Jewish nationhood. / Leila Stockmarr. Thesis for the degree of Ph.D Roskilde University, September 2015.
http://phdoup.dk/wp-content/uploads/2016/03/leila-stockmarr.pdf

The security industry produces a broad range of technologies and systems of control, which have been developed over time to meet the needs of the Israeli military and the growing settler community. In recent years, the industry has had a large impact well beyond the cartography of Israel-Palestine. Building on original empirical material and interviews with actors of the Israeli security industry and fieldwork conducted in interviews and at defence and security fairs, this thesis provides a social and economic history of the genesis, development, and practices of the companies, institutions, and individuals that comprise Israel's homeland security sector.

Norsk våbenhandel og militært samarbejde med Israel. / Alexander Harang.
Oslo : Fagforbundet og Norsk Folkehjelp, 2012.

Rüstungskooperation zwischen Deutschland und Israel. / Orfried Nassauer ; Christopher Steinmetz.
Berlin : Berliner Informationszentrum für Transatlantische Sicherheit. ; BITS Research Report 03.1 September 2003)
http://www.bits.de/public/researchreport/r03-1-1.htm

Ny hjemmeside med analyser af israelsk våbeneksport: Neged Neshek!
http://www.negedneshek.org/

- Elbit Systems
- Israel Military Industry
- Rafael

Handel:

Composite table of Member States that reported in 2011 to the United Nations Register of Conventional Arms. / United Nations Disarmament Yearbook 2011: Part II. Annex I.

Eksport af store våbensystemer: Angola, Argentina, Aserbajdsjan, Australien, Brasilien, Botswana, Cameroun, Chile, Colombia, Cypern, Den dominikanske republik, Ecuador, El Salvador, Elfenbenskysten, Estland, Fiji, Honduras, Indonesien, Iran, Spanien, Sydkorea, Uruguay, Venezuela og Vietnam.

Eksport af våbendele til: Danmark.

Import af våben og ammunition, ifølge SIPRIs Arms Transfers Database, fra: Belgien, Bulgarien, Danmark, EU, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Italien, Polen, Rumænien,

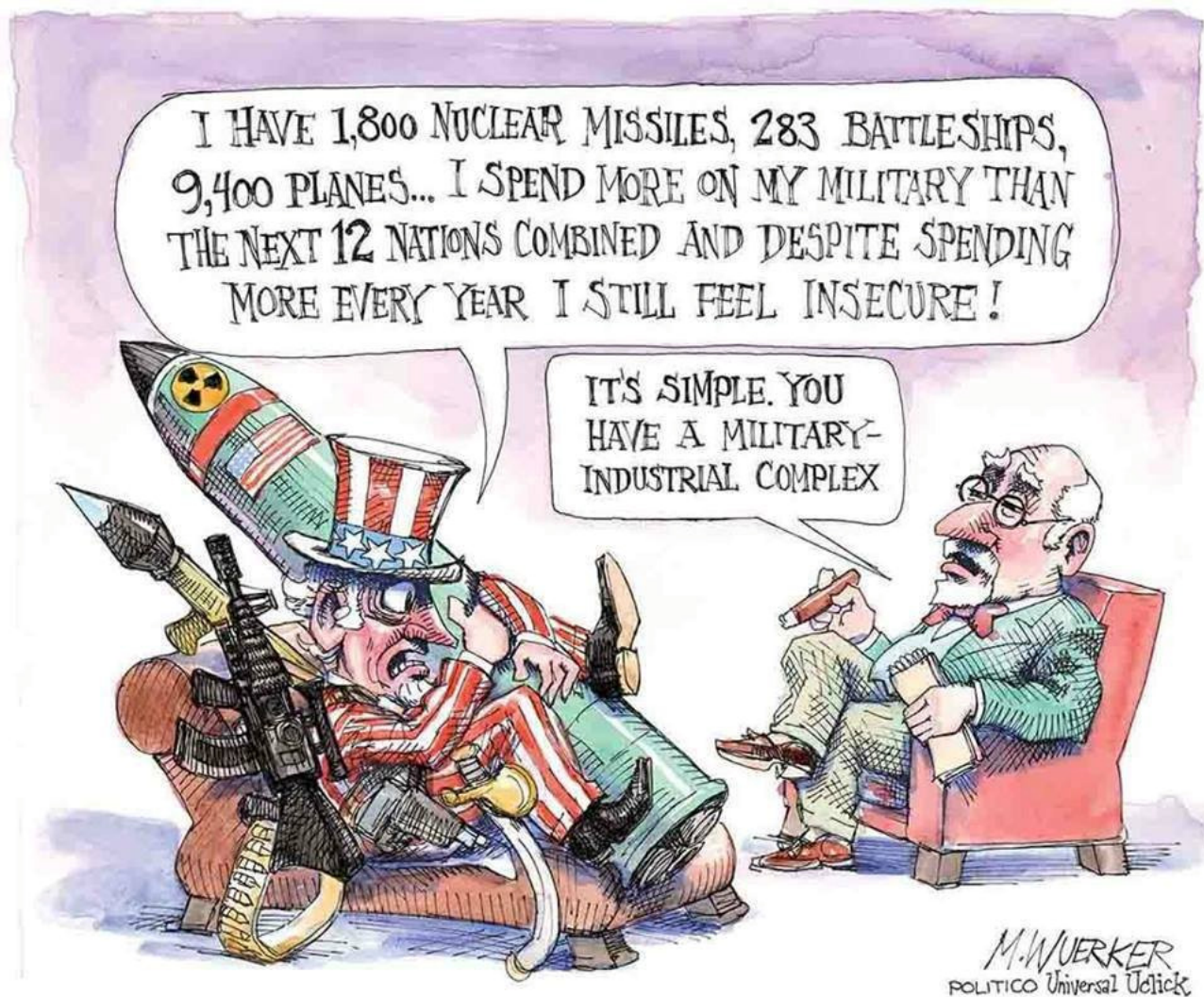
International våbenhandel på dansk

De næststørste aktuelle og fremtidige trusler mod en god livskvalitet er truslerne fra krige, militarismens overforbrug og våbenhandel. Interessen for våbenhandel i Danmark er vistnok ikke så stor, at det gør noget, muligvis fordi det er vanskeligt og tidskrævende at finde god dokumenteret information herom.

Krige, militarisme og våbenhandel skaber elendighed og elendigheden breder sig nu specielt i Mellemøsten, der ikke er fattig på reaktionære regimer og fossile brændstoffer. Militæruddgifterne er her dokumenteret for lande med en militær byrde på mere end 4 procent af bruttonationalproduktet (BNP) i 2014 eller i år med seneste tilgængelige data. De eneste undtagelser i øjeblikket, altså stater med faldende militæruddgifter, ser ud til at være de lande, hvor militæruddgifterne falder på grund af lavere oliepriser og indtægter fra oliesalg. Venezuela er et eksempel på dette. EU's rustningskontrol

EU registrerer selv medlemslandenes eksport af militærteknologi og -udstyr. Den seneste årsberetning er fra 2013: Sekstende årsberetning i henhold til artikel 8, stk. 2, i Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr, sammenfattet og dokumenteret i Europaparlamentets EU Member States' arms exports at a glance, 2015.

USA's militær-industrielle kompleks og våbenhandel er et kapitel for sig selv på grund af dets enorme omfang.

Som noget nyt indflettes i opslag om våbenhandel oplysninger om besiddelse af kerne-våben, aktuel krigsdeltagelse, rustningskontrol og eksempler på nationale opgørelser over landenes egen dokumentation af deres våbeneksport med mere. De oplysninger om rustningskontrol staterne indrapporterer til FN systemet er, så vidt jeg har kunnet finde ud af kun oplysningerne om at man har en våbenhandel i gang og ikke dens substans. Altså kun ja og nej til spørgsmålene. Men oplysningerne er medtaget for en god ordens skyld. Alle opslag om våbenhandel er sammenkædede.

Eksempel:

Israels våbenhandel

Israelske våbenfabrikker, våbenhandel og våbentransporter:

- / Israeli weapon factories, arms trade and -transport
- / Les fabriques d'armes, le commerce des armes et de transport
- / Las fábricas de armas, tráfico de armas y -transporte
- / Waffenfabriken, Waffenhandel und Verkehr:

Staten Israel er siden den kolde krig tid medlem af atomvåbenklubben: Israelske kernevåben.

Militærudgifter / Military, expenditure

Lande med en militær byrde på mere end 4 procent af bruttonationalproduktet (BNP) i 2014 eller i år med seneste tilgængelige data.

- / Countries with a military burden over 4 per cent of gross domestic product (GDP) in 2014 or in year of most recent available data

Trends in World Military Expenditure, 2014. / : Sam Perlo-Freeman, et al. SIPRI Fact Sheet, 2015 Arms Transfers to the Middle East. / : Sam Perlo-Freeman. SIPRI Background Paper, 2009.

Human Rights in Countries of Concern.

Human Rights and Democracy: The 2014 Foreign & Commonwealth Office Report Presented to Parliament by the Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs. - London: Foreign and Commonwealth Office, 2015.

Fabrikker:

Turning 'swords into silicon chips': the Israeli homeland security industry and making of Jewish nationhood. / : Leila Stockmarr. Thesis for the degree of Ph.D Roskilde University, September 2015.

- <http://phdcup.dk/wp-content/uploads/2016/03/leila-stockmarr.pdf>

'The security industry produces a broad range of technologies and systems of control, which have been developed over time to meet the needs of the Israeli military and the growing settler community. In recent years, the industry has had a large impact well beyond the cartography of Israel-Palestine. Building on original empirical material and interviews with actors of the Israeli security industry and fieldwork conducted in interviews and at defence and security fairs, this thesis provides a social and economic history of the genesis, development, and practices of the companies, institutions, and individuals that comprise Israel's homeland security sector.'

Norsk våpenhandel og militært samarbeid med Israel. / : Alexander Harang.

- Oslo : Fagforbundet og Norsk Folkehjelp, 2012.

Rüstungskooperation zwischen Deutschland und Israel. / : Otfried Nassauer ; Christopher Steinmetz.

- Berlin : Berliner Informationszentrum für Transatlantische Sicherheit. ; BITS Research Report 03.1 September 2003)

- <http://www.bits.de/public/researchreport/rr03-1-1.htm>

Ny hjemmeside med analyser af israelsk våbeneksport: Neged Neshek!

- <http://www.negedneshek.org/>

- Elbit Systems
- Israeli Military Industry
- Rafael

Handel:

Composite table of Member States that reported in 2011 to the United Nations Register of Conventional Arms. / : United Nations Disarmament Yearbook 2011: Part II. Annex I.

Eksport af store våbensystemer: Angola, Argentina, Aserbajdsjan, Australien, Brasilien, Botswana, Cameroun, Chile, Colombia, Cypern, Den dominikanske republik, Ecuador, El Salvador, Elfenbenskysten, Estland, Fiji, Honduras, Indonesien, Iran, Spanien, Sydkorea, Uruguay, Venezuela og Vietnam.

Eksport af våbendele til: Danmark.

Import af våben og ammunition, ifølge SIPRIs Arms Transfers Database, fra: Belgien, Bulgarien, Danmark, EU, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Italien, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn, USA, Vesttyskland og Østrig.

Se tillige: Våbenhandel i: Afghanistan ; Albanien ; Algeriet ; Andorra ; Antigua & Barbuda ; Armenien ; Bahamasøerne ; Bahrain ; Bangladesh ; Barbados ; Belize ; Benin ; Bhutan ; Bolivia ; Bosnien-Hercegovina ; Brunei Darussalam ; Burkina Faso ; Burundi ; Cambodia ; Canada ; Den centralafrikanske republik ; Comorerne ; Republikken Congo ; Costa Rica ; Cuba ; Den demokratiske republik Congo ; Djibouti ; Dominica ; Ecuador ; Egypten ; Eritrea ; Etiopien ; Filippinerne ; De forenede arabiske emirater ; Færøerne ; Gabon ; Gambia ; Georgien ; Ghana ; Grenada ; Grønland ; Guatemala ; Guinea ; Guinea-Bissau ; Guyana ; Haiti ; Hviderusland ; Indien ; Irak ; Island ; Jamaica ; Japan ; Jordan ; Kap Verde ; Kazakstan ; Kenya ; Kina ; Kirgisistan ; Kiribati ; Kosovo ; Kroatien ; Kuwait ; Laos ; Lesotho ; Letland ; Libanon ; Liberia ; Libyen ; Liechtenstein ; Litauen ; Luxembourg ; Madagaskar ; Makedonien ; Malawi ; Malaysia ; Maldiverne ; Mali ; Malta ; Marokko ; Marshalløerne ; Mauretania ; Mauritius ; Mexico ; Mikronesien ; Moldova ; Monaco ; Mongoliet ; Montenegro ; Mozambique ; Myanmar / Burma ; Namibia ; Nauru ; Nepal ; New Zealand ; Nicaragua ; Niger ; Nigeria ; Nordkorea ; Norge ; Oman ; Pakistan ; Palau ; Palæstina ; Panama ; Papua Ny Guinea ; Paraguay ; Peru ; Portugal ; Qatar ;

Rusland ; Rwanda ; Saint Kitts & Nevis ; Saint Lucia ; Saint Vincent & Grenadinerne ; Salomonøerne ; Samoa ; San Marino ; Sao Tomé & Príncipe ; Saudi-Arabien ; Schweiz ; Senegal ; Serbien ; Seychellerne ; Sierra Leone ; Singapore ; Somalia ; Spanien ; Sri Lanka ; Sudan ; Surinam ; Sverige ; Swaziland ; Sydafrika ; Sydsudan ; Syrien ; Tadsjikistan ; Taiwan ; Tanzania ; Tchad ; Thailand ; Togo ; Tonga ; Trinidad og Tobago ; Tunesien ; Turkmenistan ; Tuvalu ; Tyrkiet ; Tyskland ; Uganda ; Ukraine ; Usbekistan ; Vanuatu ; Vatikanstaten ; Yemen ; Zambia ; Zimbabwe ; Ækvatorial Guinea og Østtimor.

Litteratur

The SIPRI top 100 arms-producing and military services companies, 2014. / : Aude Fleurant et al. SIPRI, 2015.

Buying into Occupation and War: The implications of military ties between South America and Israel. Palestinian Grassroots Anti-Apartheid Wall Campaign. 2010. - 39 s. - <http://stopthewall.org/downloads/pdf/buy-in2-occ.pdf>

CRS: Conventional Arms Transfers to Developing Nations, 2007-2014. / : Catherine A. Theohary, 2015.

Defense, Security and Occupation as a Business : Military, armaments and security trade relations between Spain and Israel. / : Alejandro Pozo (Dir.) et al. Negocis Oculs, 2014. - <http://negocisocults.org/en/security-as-a-business>

'The present report is the follow up to a research conducted in 2009 on Spanish military exports to Israel, and the violations of the Spanish and European legislation this action entails. This second report aims at exploring more in depth the rest of the security and defense relations. The establishment of the Israeli military industry in Spain, the provision of training and knowledge transfer by Israel, and the research projects on security manifest the boom in military relations between the two countries, and the process of privatization of public security we are witnessing.'

Israeli arms transfers to sub-Saharan Africa. / Siemon T. Wezeman. SIPRI Background Paper, 2011. - 16 s. - <http://books.sipri.org/files/misc/SIPRIBP1110.pdf>

Israel's Worldwide Role in Repression. / : the International Jewish Anti-Zionist Network, 2012. - <http://www.ipk-bonn.de/downloads/israels-worldwide-role-in-repression.pdf>

Israel and the drone wars : Examining Israel's production, use and proliferation of UAVs. / : Mary Dobbing and Chris Cole Drone Wars UK, 2014. - <https://dronewarsuk.files.wordpress.com/2014/01/israel-and-the-drone-wars.pdf>

Security Co-operation between the EU and Israel: Briefing paper, 2010.

- <http://www.statewatch.org/news/2010/nov/quaker-esrc-briefing.pdf>

Small Arms Transfers: Importing States. / : Small Arms Survey Research Notes, Number 12, 2011.

- http://www.smallarmssurvey.org/fileadmin/docs/H-Research_Notes/SAS-Research-Note-12.pdf

Sortlistet israelsk våbenhandler del af millionhandel med dansk politi [Elbit Systems]. / : Mathias Koch Stræde ; Lasse Skou Andersen. I: Information, 23. juli 2015.

Tear gassing by remote control: The development and promotion of remotely operated means of delivering or dispersing riot control agents. / : Michael Crowley. - London : The Remote Control project, 2015.

- <http://remotecontrolproject.org/wp-content/uploads/2015/12/Tear-Gassing-By-Remote-Control-Report.pdf>

Tyske regler for våbeneksport er fuld af huller: Nye stramme regler forbyder salg af tyske våben til konfliktzoner og stater, der krænker menneskerettighederne. Men eksporten af kampvogne til Saudi Arabien og ubåde til Israel fortsætter med uformindsket kraft. / Charlotte Aagaard. Lagt på information.dk 30. januar 2012. Bragt i den trykte udgave 31. januar 2012 på side 5 i 1. sektion.

Andre eksempler på våbeneksport:

Belgiens eksport af våben til Cuba, 1960, stort set alle EU-medlemslande, eksempelvis: Danmark, Estland, Frankrig, Holland, Italien, Jordan, Libyen, Portugal, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland, samt, Bahrain, Den demokratiske republik Congo, Indien, Saudi-Arabien, Schweiz, USA og Zambia

Ukraine: Våbeneksport, ifølge SIPRI's Arms Transfers Database, til Algeriet, Angola, Armenien, Aserbajdsjan. Bangladesh, Bolivia, Burkina Faso, Burundi, Cambodja, Den centralafrikanske republik, Comorerne, Republikken Congo, Cypern, Den demokratiske republik Congo, Ecuador, Elfenbenskysten, Eritrea, Estland, Etiopien, Georgien, Grækenland, Hviderusland, Irak, Iran, Jordan, Kazakstan, Kina, Laos, Makedonien, Malawi, Mali, Mexico, Mozambique, Myanmar / Burma, Namibia ; Nepal, Nigeria, Pakistan, Rusland, Rwanda, Serbien, Sierra Leone, Slovakiet, Sri Lanka Sudan, Sydafrika, Syrien, Tchad, Thailand, Tjekkiet, Ungarn, Vietnam og Ækvatorial Guinea.

Når et opslag er færdig rundsendes en pressemeddelelse herom.

Eksempler på pressemeddelelser:

Analyse og dokumentation af Libyens våbenhandel
Af Holger Terp, redaktør Fredsakademiet
<http://www.fredsakademiet.dk/ordbog/lord/1229.htm>

Libyens våbenhandel kan deles i to perioder: Før og efter Gaddafi-regimets fald i 2011. Før 2011 var våbenhandel til Libyen lovlig, i parentes bemærket bortset fra årene 1992-2003, på grund af bombningerne af Pan Am Flight 103 i Lockerbie og UTA Flight 772 i Tchad. Efter 2011 er handlen med våben på grund af stadig gældende FN og EU embargoer ulovlig. Libyens lovlige handel med våben er registreret af SIPRI. Den ulovlige våbenhandel er i 2013 dokumenteret af en arbejdsgruppe nedsat af FN's sikkerhedsråd

Saudi-Arabiens våbenhandel

Af Holger Terp, redaktør Fredsakademiet.

Saudi-Arabien er aktuelt en stat i krig i Yemen, hvor der som bekendt er olie. Saudierne har i et par generationer ført en omfattende våbenimport, indtil for nyligt kun overgået af Indien.

Regimet, hvis overtrædelser af menneskerettigheder er bekymringsvækkende for regeringen i London, køber hovedsageligt deres våben hos EU-lande og i USA.

Fremtidig salg af våben til Saudi-Arabien kan være en overtrædelse af international lov, specielt traktat af 2. april 2013 om våbenhandel. Jeg citerer: "Enhver deltagerstat skal ikke give tilladelse til nogen overførsel af konventionelle våben omfattet af artikel 2, stk. 1, eller genstande omfattet af artikel 3 eller artikel 4, hvis staten på tidspunktet for tilladelsen har kendskab til, at de pågældende våben eller genstande ville blive anvendt til at begå folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, alvorlige brud på Genevekonventionerne af 1949, angreb rettet mod civile mål eller civile, der er beskyttet som sådan, eller andre krigsforbrydelser som defineret i internationale aftaler, som den pågældende stat er part i."

Det er selvfølgelig et godt spørgsmål om de lande som har ratificeret De Forenede Nationers våbenhandelstraktat kan eller vil leve op til deres forpligtelser i fremtiden.

Links:

- <http://www.fredsakademiet.dk/ordbog/sord/s548.htm>
- http://www.fredsakademiet.dk/ordbog/dord/_pdf/Arms%20Treaty_2013.pdf

Syriens våbenhandel

Af Holger Terp, redaktør. Fredsakademiet

Syriens våbenhandel siden 1985 er nu dokumenteret i Det danske fredsakademi.

- <http://www.fredsakademiet.dk/ordbog/sord/s558.htm>

Siden 2011 har Syrien været i krig. En krig af nogle kaldet en borgerkrig, men reelt er der tale om en international krig. Dokumentationen af Syriens våbenhandel er her baseret på fremstillinger fra FN, internationale fredsforskningsinstitutter og som noget nyt fra shipping eksperter. EU havde en våbenembargo mod Syrien, men den blev ophevet, fordi medlemslandene ville sælge våben til oprørerne. Der sælges våben til alle de stridende parter i Syrien. Regimet i Damaskus erhverver størstedelen af sit militære isenkram i Rusland ofte via Ukraine.

FN's Sikkerhedsråd har vedtaget en våbenembargo mod Islamiske Stat i Irak og Levanten ISIL, resolution 2253 fra 2015. Ifølge resolutionen er al våbenhandel med ISIL forbudt. Alligevel har terroristerne været i stand til at erhverve nye våben og frisk

ammunition, specielt fra Sudan. Mange af disse handler til de stridende parter er formidlet gennem finansielle transaktioner og institutioner i EU og i USA.

Pressemeddelelsen om Syriens våbenhandel er trykt i Arbejderen 20. april 2016.

Det er så langt jeg er nået indtil videre.

De næste lande i køen er Norge og Israel. Norge er et specielt problem i denne forbindelse, fordi landets våbenfabrikker, først og fremmest Kongsberg Gruppen, Nammo og Raufoss Ammunisjonsfabrikk, sælger ammunition, et produkt som normalt ikke indgår i fredsforskningsinstitutternes bogholderier og statusopgørelser. Derfor dokumenteres denne handel stort set udelukkende via norske kilder-

Pressemeddelelserne er lagt ind på Fredsakademiets nye Facebook side.

Indenfor er det kulturhistoriske område er Kulturhistorisk leksikon for nordisk middelalder fra vikingetid til reformationstid, indekseret, hvor det er relevant.